

enhver Finantslov i Annærkningerne, ville jo noksom vidne om, hvor store Beløb man i mange forskjellige Retninger fra Bevillingsmyndighedens Side har anset det for forsvareligt at give en saadan Anvendelse, som egentlig ikke kan kaldes for at være en Gyldestgjørelse af noget direkte Statsformaal. Der vil navnlig i Annærkningerne til Finantsloven under Optællingen af ikke-rentebærende Aktiver findes nogle Sider, for en stor Del indeholdende den Slags ekstraordinære Beløb. Det forekommer mig, som jeg allerede har udtalt, at det vilde være fuldt forsvareligt at yde Støtte fra Statens Side til Private eller, om det skulde være, til Kommuner til at gjøre et Forsøg i den Retning. Jeg skulde tage meget feil, om ikke den samme Tanke allerede er gennemført flere Steder udenfor Danmark og gennemført til stor Velsignelse for den fattige Befolkning, og jeg turde vel ogsaa sige for Kommunerne og for det Almene. Saa meget er jo dog nemlig givet, og deri tror jeg, at man maa give den ærede Ordfører for Forslagsstillerne fuldkommen Ret, at det, at der tilveiebringes, dels ved Lovgivningsbestemmelser dels ved Indgriben fra Kommunen, eventuelt med Støtte af Staten, funde og gode Beboelsesforhold, er af Betydning for langt Flere end dem, der komme til at bo i disse Boliger. At det er af Betydning baade for Kommunerne og Andre og at det er af Betydning for Samfundet i det Hele taget, tror jeg, man maa give den ærede Ordfører for Forslagsstillerne Ret i. — De statistiske Oplysninger, som den ærede Ordfører fremkom med, skal jeg ikke indlade mig videre paa. Jeg er ikke Statistiker og professø. Var jeg det, tror jeg dog, at jeg vilde vove at fremkomme med nogen Tvivl om, hvor vidt Tallene paa ethvert Punkt bevise det, som han mente, de skulde bevise.

Suel: Det forekommer mig, at det foreliggende Forslag er udsprunget af saa ædle Motiver og aander en saadan Humanitet, at det kan gjøre sikker Regning paa at finde Sympathi i dette Thing, og, for saa vidt jeg forstod den høitærede Conseilspræsident, vil han, hvad man jo ogsaa vidste af Bladene, være venlig stemt mod den Tanke, der ligger til Grund for Lovforslaget. Det synes altsaa, som om det har en gunstig Udseende til at trænge igjennem. Men ser man nærmere til, opstaar der dog en vis Tvivl om, hvorvidt det kan ventes, at dette Lovforslag vil faae praktisk Betydning i en nær Fremtid. Det forekommer mig nemlig, at man har gjort Regning uden Bært, det vil sige uden Kjøbenhavns Kommune, som dog

er den, der skal føre Foranstaltningen igjennem. Sæet, at Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse afflaar den tilbudte Gave, saa bliver der ikke Noget af Sagen, og Gaver kan man, som bekendt, ikke paatvinge Folk. Men bortset derfra fortjener Sagen en roie Overveielse. Den Opgave, man har tiltænkt Kjøbenhavns Kommune, falder i to Dele, den ene gaar ud paa en Omregulering af de overbebyggede og usunde Kvartaler, og den anden gaar ud paa at skabe funde og gode Arbejderboliger til en billig Pris. Hvad den første Del af Opgaven angaar, forekommer det mig, at der ikke er saa stor Trang til at løse den, navnlig efter at et privat Selskab, Kjøbenhavns Byggeselskab, med stor Sver har gjort lyst i Peder Madjens Gang. Tilbage bliver ganske vist den lille Stump af Holmensgade, der altid vil blive en Stamplet for Hovedstaden, saa længe den eksisterer, og nogle enkelte Steder paa Christianshavn samt Brøndstræderne o. s. v. Men der er her i Kjøbenhavn, naar man sammenligner det med andre store Stæder, kun saa af de Vestbylder, som den ærede Forslagsstiller nævuede, og som skulde ryddes af Veien. Man kan i den Henseende ikke beklage sig over, at Kjøbenhavns Kommune ikke skulde have opfyldt sin Pligt lige saa godt som de øvrige Hovedstæders Bestyrelser. En anden Sag er, at der er Trang til en Omregulering af Byen i andre Retninger. Byen er nu bleven stor, og Færdseleveiene ere snævre. Østergade, som er Hovedgaden, trænger ganske vist til en Udvidelse. Nørrebro, som er en By paa henved 100,000 Menneker, bliver nu ganske vist forbunden ved en kostbar og pragtfuld Bro med Kjøbenhavn, men naar Befolkningen derfra kommer til Kjøbenhavn, skal den trænge igjennem den smalle Kjøbmagergade, som navnlig mellem Rundetaarn og Regentsten er næsten ufremkommelig. Det vilde være rigtigt at bane en ny Wei der. Det har været foreslaaet at gaa fra Kultorbet igjennem Peder Hvidtsfeldtstræde ned til Ballendorfsstræde, for at den Del af Befolkningen, der skulde til Vimmelstafet, kunde have en let Afgang dertil. Dette vilde være en af de Opgaver, Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse burde paatage sig. Med Hensyn til Passagen igjennem Østergade kunde man jo i Stedet for at udvide Østergade, hvad der jo vilde være forbundet med store Omkostninger, tænke sig at danne en ny Færdseksvei, nemlig langs Holmenskanal og Holmensbro igjennem Christiansborg Slot. Der vilde saa igjennem den ny Stormgade blive en udmærket Passage fra den østlige til den vestlige Del af Byen. Nu vil